

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2007/38/EK

(2007. gada 11. jūlijs)

par Kopienā reģistrētu smago kravas transportlīdzekļu modernizēšanu, aprīkojot tos ar spoguļiem

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 71. panta 1. punkta c) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

apsprēdušies ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Daudzus satiksmes negadījumus izraisa smago kravas transportlīdzekļu vadītāji, kuri neievēro, ka viņu transportlīdzekļa tuvumā vai līdzās tam atrodas citi satiksmes dalībnieki. Šie negadījumi bieži saistīti ar virziena maiņu krustojumos, mezglos vai apļveida krustojumos, kad autovadītāji nepamana citus satiksmes dalībniekus “neredzamajā zonā”, kas veidojas to transportlīdzekļu tiešā tuvumā. Tiek lēsts, ka šādos apstākļos ik gadus Eiropā iet bojā aptuveni 400 cilvēku, un vairākums no tiem ir mazāk aizsargāti satiksmes dalībnieki – velosipēdisti, motociklisti un gājēji.
- (2) 2001. gada 12. septembra Baltajā grāmatā “Eiropas transporta politika līdz 2010. gadam – laiks pieņemt lēmumus” Komisija izvirzīja mērķi līdz 2010. gadam ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo skaitu ES samazināt uz pusi. Trešajā Ceļu satiksmes drošības rīcības programmā Komisija apņēmas izpētīt jautājumu par aprītē esošo smago kravas transportlīdzekļu aprīkošanu ar netiešās redzamības ierīcēm, lai samazinātu to “neredzamās zonas” un tādējādi sekmētu satiksmes negadījumos bojāgājušo skaita mazināšanu.
- (3) Desmit gadu darbības plānā, kas ietverts nobeiguma ziņojumā “Konkurētspējīga automobiļu reglamentējošā

sistēma 21. gadsimtā” Augsta līmeņa darba grupa CARS 21 ieteica ceļu satiksmes drošības jomā izmantot integrētu pieeju, kas paredz arī obligāti ieviest jaunus drošības elementus, piemēram, spoguļus, lai samazinātu smago kravas transportlīdzekļu “neredzamās zonas”.

- (4) Netiešās redzamības ierīces, piemēram, platleņķa un tuvās redzamības spoguļi, kameras, monitori vai citas apstiprināta tipa netiešās redzamības sistēmas, uzlabo vadītāja redzamības lauku un paaugstina transportlīdzekļu drošību.
- (5) Kaut arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 10. novembra Direktīvai 2003/97/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz netiešās redzamības ierīču un ar tām aprīkoto transportlīdzekļu tipa apstiprinājumu ⁽³⁾ ir liels potenciāls samazināt bojāgājušo skaitu, tā attiecas tikai uz jauniem reģistrētiem transportlīdzekļiem.
- (6) Direktīvā 2003/97/EK paredzētie noteikumi neattiecas uz jau aprītē esošiem transportlīdzekļiem. Var lēst, ka šie transportlīdzekļi netiks pilnībā nomainīti līdz 2023. gadam.
- (7) Lai palīdzētu samazināt letālu un smagu satiksmes negadījumu skaitu, kurus izraisījuši šie transportlīdzekļi un kuros iesaistīti mazāk aizsargāti satiksmes dalībnieki, ir lietderīgi pagaidām paredzēt, ka attiecīgie transportlīdzekļi modernizējami, aprīkojot tos ar uzlabotām netiešās redzamības ierīcēm.
- (8) Šādi aprītē jau esoši transportlīdzekļi būtu jāaprīko ar spoguļiem, kas samazina to sānu “neredzamo zonu” un tajā pašā laikā atbilst Direktīvas 2003/97/EK tehniskajām prasībām. Tas ir tehniski iespējams vairākumam attiecīgo transportlīdzekļu.
- (9) Tomēr ir lietderīgi un samērīgi paredzēt atbrīvojumus un izņēmumus attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuru atlikušais darbmūžs ir īss, transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar sānu spoguļiem, kuru redzamības lauks aptver zonu, kas ir tikai nedaudz mazāka par Direktīvā 2003/97/EK paredzēto redzamības lauku, un transportlīdzekļiem, kuru aprīkošana ar minētajai direktīvai atbilstīgiem spoguļiem ir nerentabla.

⁽¹⁾ 2007. gada 14. marta Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2007. gada 10. maija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2007. gada 25. jūnija Lēmums.

⁽³⁾ OV L 25, 29.1.2004., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/96/EK (OV L 363, 20.12.2006., 81. lpp.).

- (10) Šajā direktīvā paredzētie noteikumi un procedūras nebūtu jāpiemēro N_2 un N_3 kategorijas transportlīdzekļiem, kas sākotnēji reģistrēti un/vai saņēmuši tipa apstiprinājumu un/vai kuru ekspluatācija sāka pirms 2000. gada 1. janvāra, un kurus izmanto galvenokārt vēsturisku iemeslu dēļ.
- (11) Kompetentajām iestādēm būtu jāparedz un jāapstiprina alternatīvi risinājumi smagajiem kravas transportlīdzekļiem, kuru pilnīgu atbilstību šīs direktīvas prasībām nevar nodrošināt tehnisku un/vai ekonomisku iemeslu dēļ. Šādos gadījumos dalībvalstīm būtu jānosūta Komisijai saraksts ar atļautiem un apstiprinātiem tehniskajiem risinājumiem, un Komisija šo informāciju dara zināmu visām dalībvalstīm.
- (12) Lai tirgus varētu apmierināt lielu pieprasījumu pēc spoguļiem īsā laikposmā, būtu jāparedz pārejas laiks.
- (13) Smagie kravas transportlīdzekļi, kas pirms Direktīvas 2003/97/EK transponēšanas dienas modernizēti, aprīkojot tos ar netiešās redzamības ierīcēm, kuras lielā mērā aptver minētajā direktīvā paredzēto redzamības lauku, būtu jāatbrīvo no šīs direktīvas prasībām.
- (14) Vienlaikus ar modernizēšanu būtu jāveic attiecīgi pasākumi, kuru mērķis ir palielināt izpratni par smago kravas transportlīdzekļu "neredzamo zonu" radīto apdraudējumu, tostarp izglītošanas kampaņas mazāk aizsargātiem ceļu satiksmes dalībniekiem, kā arī lai veicinātu netiešās redzamības ierīču pareizu noregulēšanu un izmantošanu.
- (15) Transportlīdzekļi, uz kuriem neattiecas šī direktīva, piemēram, vieglie kravas transportlīdzekļi un autobusi, kas nav aprīkoti ar uzlabotām netiešās redzamības ierīcēm, arī bieži ir iesaistīti negadījumos "neredzamās zonas" dēļ. Tāpēc Kopienas tiesību akti par aktīvām un pasīvām drošības prasībām būtu pastāvīgi jāpārskata, lai uzlabotu un sekmētu ceļu satiksmes drošību.
- (16) Vispusīgākas analīzes un turpmākas stratēģijas interesēs "neredzamās zonas" izraisīto negadījumu skaita samazināšanai Komisijai saskaņā ar Padomes 1993. gada 30. novembra Lēmumu 93/704/EK par Kopienas ceļu satiksmes negadījumu datu bāzes izveidi⁽¹⁾ un citiem attiecīgiem Kopienas tiesību aktiem, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Lēmumu Nr. 2367/2002/EK par Kopienas statistikas programmu no 2003. līdz 2007. gadam⁽²⁾, būtu jāapkopo atbilstīgie dalībvalstu dati un jāveic šādu datu attiecīga apstrāde.
- (17) Padomes 1996. gada 20. decembra Direktīvā 96/96/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tehniskajām apskatēm⁽³⁾ ir noteikts, ka mehāniskiem transportlīdzekļiem, kurus izmanto preču pārvadāšanai un kuru maksimālā pieļaujamā masa pārsniedz 3,5 tonnas, ir jāveic periodiskas tehniskās apskates vismaz reizi gadā. Lai izietu tehnisko apskati, smagajiem kravas transportlīdzekļiem cita starpā vajadzētu būt aprīkoti ar atpakaļskata spoguļiem, kas atbilst šīs direktīvas prasībām. Tehniskās apskates protokoli, ko dalībvalstis izsniegušas to teritorijā reģistrētiem transportlīdzekļiem, ir savstarpēji atzīstami, nodrošinot šo transportlīdzekļu brīvu apriti uz dalībvalstu ceļiem.
- (18) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, Kopienā aprītē jau esošu transportlīdzekļu modernizēšanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka tās mēroga un iedarbības dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
- (19) Saskaņā ar Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu⁽⁴⁾, 34. punktu dalībvalstis tiek aicinātas gan savās, gan Kopienas interesēs izstrādāt tabulas, kurās pēc iespējas norādīta šīs direktīvas un transponēšanas pasākumu korelācija, un nodrošināt to publisku pieejamību.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šajā direktīvā noteiktas prasības Kopienā reģistrētu N_2 un N_3 kategorijas transportlīdzekļu, kā noteikts Padomes Direktīvas 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu⁽⁵⁾ II pielikuma A daļas 2. punktā, aprīkošanai ar netiešās redzamības sistēmām.

⁽²⁾ OV L 358, 31.12.2002., 1. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu Nr. 787/2004/EK (OV L 138, 30.4.2004., 12. lpp.).

⁽³⁾ OV L 46, 17.2.1997., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003.

⁽⁴⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/37/EK (OV L 161, 22.6.2007., 60. lpp.).

⁽¹⁾ OV L 329, 30.12.1993., 63. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

2. pants

1. Šo direktīvu piemēro N_2 un N_3 kategorijas transportlīdzekļiem, par kuriem nav saņemts tipa apstiprinājums vai konkrētā transportlīdzekļa apstiprinājums saskaņā ar Direktīvu 2003/97/EK.

2. Šī direktīva neattiecas uz:

a) N_2 un N_3 kategorijas transportlīdzekļiem, kas reģistrēti pirms 2000. gada 1. janvāra;

b) N_2 kategorijas transportlīdzekļiem, kuru kopējā maksimālā pieļaujamā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, ja tiem nav iespējams uzstādīt V klases spoguļi tādā veidā, lai nodrošinātu atbilstību šādiem nosacījumiem:

i) neatkarīgi no noregulējuma neviena spoguļa daļa nav zemāk kā 2 m (var tikt piemērota pielaide + 10 cm) no zemes, ja transportlīdzekļa slodze atbilst maksimālajai tehniski pieļaujamai masai; un

ii) spoguļis ir pilnībā redzams no vadītāja vietas;

c) N_2 un N_3 kategorijas transportlīdzekļiem, uz kuriem attiecas valstu pasākumi, kas stājās spēkā pirms Direktīvas 2003/97/EK transponēšanas dienas un kas paredz pasažiera pusē uzstādīt citas netiešās redzamības ierīces, kuras zemes līmenī aptver ne mazāk kā 95 % no minētajā direktīvā noteiktā IV un V klases spoguļu kopējā redzamības lauka.

3. pants

1. Dalībvalstis nosaka, ka no 2007. gada 6. augusta un ne vēlāk kā 2009. gada 31. martā visi 2. panta 1. punktā minētie transportlīdzekļi pasažiera pusē ir aprīkoti ar platleņķa un tuvās redzamības spoguļiem, kas atbilst prasībām, kuras attiecīgi IV un V klases spoguļiem noteiktas Direktīvā 2003/97/EK.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, uzskatāms, ka ir izpildītas šīs direktīvas prasības, ja transportlīdzekļi pasažiera pusē ir aprīkoti ar platleņķa un tuvās redzamības spoguļiem, kuru kombinētais redzamības lauks zemes līmenī aptver ne mazāk kā 95 % no Direktīvā 2003/97/EK noteiktā IV klases spoguļa redzamības lauka un ne mazāk kā 85 % no V klases spoguļa redzamības lauka.

3. Transportlīdzekļus, kas minēti 2. pantā un ko ekonomiski lietderīgu vai tehnisku risinājumu trūkuma dēļ nevar aprīkot ar spoguļiem, kuri atbilst šā panta 1. vai 2. punktā noteiktajām prasībām, drīkst aprīkot ar papildu spoguļiem un/vai citām netiešās redzamības ierīcēm, ja šādu ierīču kombinētais redzamības lauks aptver ne mazāk kā 95 % no IV klases spoguļa redzamības lauka zemes līmenī un ne mazāk kā 85 % no V klases spoguļa redzamības lauka zemes līmenī saskaņā ar Direktīvu 2003/97/EK.

4. Dalībvalstis nosūta Komisijai sarakstu ar šim pantam atbilstošiem tehniskajiem risinājumiem. Komisija saņemto informāciju dara zināmu visām dalībvalstīm, to publicējot savā tīmekļa vietnē vai izmantojot citus informācijas izplatīšanas veidus.

4. pants

1. Atbilstību 3. panta 1., 2. un 3. punkta prasībām nosaka, izmantojot apliecinājumu, ko dalībvalsts izsniegusi saskaņā ar Direktīvas 96/96/EK 3. pantu.

2. Komisija, kurai palīdz Direktīvas 96/96/EK 8. pantā un Direktīvas 70/156/EEK 13. panta 1. punktā minētās komitejas atbilstīgi savai kompetencei, veic attiecīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šīs direktīvas 3. pantā minēto ierīču uzstādīšanu, atbilstības pārbaudi un tehnisko apskati veic saskaņā ar šīs direktīvas prasībām. Šos pasākumus veic ne vēlāk kā 2008. gada 6. augustā.

5. pants

Līdz 2011. gada 6. augustam Komisija nolūkā uzlabot satiksmes drošību iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu kopā ar pētījumu par "neredzamās zonas" dēļ notikušiem negadījumiem, aptverot visus transportlīdzekļus un radušās izmaksas. Pamatojoties uz izmaksu un labumu vispusīgāku analīzi, Komisijas ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno priekšlikumu pārskatīt spēkā esošos tiesību aktus.

6. pants

1. Dalībvalstis stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2008. gada 6. augustam. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus šo noteikumu tekstus, kā arī iesniedz minēto noteikumu un šīs direktīvas korelācijas tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

7. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

8. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2007. gada 11. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
M. LOBO ANTUNES